

Protocol Kleuterverlenging Zaan Primair

Inleiding

Kinderen stromen op 4-jarige leeftijd in in groep 1 van het basisonderwijs. Deze instroom vindt gedurende het hele schooljaar plaats. Groepen 1 en 2 van het basisonderwijs zijn de zogenaamde kleutergroepen. De overgang van groep 2 naar groep 3 vindt plaats bij aanvang van een nieuw schooljaar.

Sinds 1985, bij de samenvoeging van de kleuterschool en de lagere school tot één basisschool, is de datum *1 oktober* verdwenen als criterium voor de overgang van groep 2-3. Volgens de onderwijsinspectie is er sprake van kleuterverlenging als in kind geboren voor 1 januari niet overgaat van groep 2 naar groep 3. Een school moet dan gemotiveerd en met een beredeneerd aanbod aantonen waarom een kind niet geplaatst wordt in groep 3. De wijze waarop dit advies tot stand komt op de school is vastgelegd in dit 'Protocol kleuterverlenging'.

Opzet van het protocol

Doel van het protocol is de besluitvorming over kleutergroepverlenging éénduidig, transparant, systematisch en adequaat te laten plaatsvinden. Het protocol beschrijft de **visie** van waaruit op Zaan Primair scholen wordt besloten tot verlenging van groep 2. Deze visie staat omschreven in paragraaf 3 en 4. In het 'Stappenplan leerlingen groep 2' (par. 6) worden in chronologische volgorde de te ondernemen acties beschreven. Dit zijn acties intern in school en in de communicatie naar de ouders. Tenslotte omvat de procedure (par. 7) een overzicht van de te gebruiken toets- en observatie instrumenten.

Algemene uitgangspunten

- Het nemen van een beslissing moet gebaseerd zijn op inhoudelijke gronden, die objectief en betrouwbaar zijn vast te stellen.
- Informatie over het ontwikkelingsniveau van het kind is gebaseerd op een combinatie van observatie- en toetsgegevens. De toetsen zijn een aanvulling en verder objectivering van de observatiegegevens.
- Het nemen van een beslissing is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van minimaal de leerkracht, de internbegeleider en de directeur. De directeur is eindverantwoordelijk.
- De betrokkenen in dit besluitvormingsproces dienen tijdig te worden ingeschakeld.
- De ouders worden in een zo vroeg mogelijk stadium geïnformeerd en betrokken bij de afwegingen. De mening van ouders wordt meegenomen in de afwegingen. De school blijft te allen tijde verantwoordelijk voor het besluit tot kleutergroepverlenging.
- Na het nemen van de beslissing worden door de school een aantal afspraken vastgelegd. Ouders worden hierover geïnformeerd.

Criteria voor verlenging groep 2

a. Uitgangspunt is dat een kind nog onvoldoende vaardigheden heeft ontwikkeld om te kunnen deelnemen aan het aanvankelijk lees- en schrijfprogramma en het rekenprogramma van groep 3. Tegelijk dient aangetoond te zijn dat verlenging van groep 2 in belangrijke mate zal bijdragen aan de ontwikkeling van de benodigde vaardigheden. Bij verlenging van groep 2 is de verwachting is dat deze ontwikkeling nog een (bijna) volledig schooljaar in beslag zal nemen.

b. De signalering van de leerkracht is het eerste uitgangspunt om na te denken over verlenging. Deze wordt aangevuld met gestandaardiseerde observaties en toetsen. De toetsen zijn aanvulling en verder objectivering van de observatiegegevens.

Voordat er wordt besloten over verlenging van groep 2 heeft een kind op basis van observaties en toetsresultaten extra ondersteuning. Dit is vastgelegd in de vorm van handelingsplannen. De resultaten van deze ondersteuning worden meegewogen in de besluitvorming.

c. De taal- en cognitieve ontwikkeling van een kind zijn de belangrijkste criteria voor al dan niet verlenging van groep 2. Bij alle kinderen die mogelijk in aanmerking komen voor kleutergroepverlenging worden de toetsen Cito Taal voor Kleuters M2 (TVK) en Cito Ordenen M2 afgenomen. Wanneer een kind op de Cito TVK M2 en/of Cito Ordenen M2 scoort op E- of D-niveau of een laag C-niveau kan verlenging groep 2 worden overwogen. Bij het oordeel over de taalontwikkeling wordt tevens rekening gehouden met de ontwikkeling van het fonemische bewustzijn en de mondelinge taalvaardigheid.

In de beoordeling voor verlenging worden daarnaast meegewogen:

- De sociale ontwikkeling
- De emotionele ontwikkeling
- De motorische ontwikkeling
- Concentratie en taakhouding.

Het ontwikkelingsniveau op deze gebieden kan ertoe leiden dat een kind toch overgaat naar groep 3 (met een individueel handelingsplan voor de aandachtsgebieden).

d. Wanneer een kind op de Cito TVK en Cito Ordenen scoort op hoog C-niveau of A- / B-niveau dan komt het in principe *niet* in aanmerking voor verlenging van groep 2. Een kind dat op twee of meer andere ontwikkelingsgebieden onvoldoende vaardig is kan *wel* in aanmerking komen voor verlenging van groep 2 indien:

- De zwakke vaardigheden een ernstige belemmering vormen voor het leerproces in groep 3 (aangevuld met een individueel handelingsplan).
- Groep 3 onvoldoende in staat is het noodzakelijke ondersteuningsaanbod te realiseren.
- Aangetoond wordt dat een volledig extra schooljaar in groep 2 noodzakelijk is voor het garanderen van een doorgaande ontwikkelingslijn.

e. Indien besloten wordt tot kleutergroepverlenging zal een ondersteunend lesaanbod worden opgesteld voor het kind gericht op het verder ontwikkelen specifieke vaardigheden. Dit leidt *altijd* tot het opstellen van een gericht handelingsplan.

Toelichting observatie- en toetsinstrumenten

De observatie-instrumenten die worden gebruikt bij het bepalen van de sociale -, de emotionele en de motorische ontwikkeling worden door de individuele scholen vastgesteld. De voorkeur gaat uit naar gestandaardiseerde observatie-instrumenten omdat deze eenduidig en consistent zijn opgesteld.